



T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 19 Ağustos 2021

Sayı : 34397

49491

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa VARANK tarafından yanıtlanması hususunda gereğini saygılarımla arz ederim. (17.08.2021)

Av. Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

M. Bakan

Uluslararası Af Örgütü ve 15'ten fazla basın kuruluşunun yaptığı bir araştırma, İsraili NSO Group adlı şirketin geliştirdiği casus yazılım 'Pegasus'un dünyanın birçok farklı ülkesinde hükümetler tarafından aralarında gazeteci, akademisyen, siyasetçi ve hak savunucusunun da olduğu binlerce kişinin telefonuna yüklenmiş olabileceğini ortaya koymuştur.

İddiaya göre, bir telefonu 'gözetleme' cihazına dönüştürebilen bu casus yazılımla, kullanıcının bilgisi ve izni olmadan mikrofon, kamera, mesajlar, ses kayıtları ve rehber gibi çok sayıda uygulamaya erişim sağlanabilmektedir.

NSO, web sitesinde faaliyetlerini "terör ve suçun önlenmesi ve soruşturulmasına yönelik teknoloji geliştirmek" olarak tanımlamaktadır. İsrail istihbarat servisinde görev yapmış üç kişi tarafından 2010 yılında kurulan şirketin hisselerinin bir bölümünün 2019'da el değiştirdiği ve bu satışla toplam değerinin 1 milyar olarak hesaplandığı, şirketin 2020'deki gelirinin ise 243 milyon dolar olduğu ifade edilmektedir.

Bahreyn, Kazakistan, Meksika, Fas, Azerbaycan, Ruanda, Suudi Arabistan, Macaristan, Hindistan ve Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) olmak üzere en az 10 hükümetin NSO Group'un müşterisi olduğu iddia edilmiştir.

Ruanda, Fas, Hindistan ve Macaristan, 50 binden fazla telefon numarasının olduğu listede adı geçen kişilerin telefonlarını takip için Pegasus'u kullandıkları iddialarını yalanlamış; Azerbaycan, Bahreyn, Kazakistan, Suudi Arabistan, Meksika ve BAE hükümetleri henüz iddialara yanıt vermemiştir.

NSO Group ise tüm suçlamaları reddetmiştir. Şirket, Pegasus yazılımıyla ilgili eleştirileri, "alkollü araç kullanırken kaza yapılıncaya şoförü değil araba üreticilerini suçlamaya" benzetmiştir.

600'den fazla devlet yetkilisinin ve siyasetçinin verilerinin izlendiği ortaya atılmışsa da NSO şirketi uygulamanın yalnızca "yüksek insan hakları profiline sahip ülkelerden" istihbarat servisleri, askeri servisler ve yargı organları tarafından, "suçlulara ve teröristlere karşı" kullanılabilirdiğini savunmuştur.

Hedef alınan kişilerin listesinin "Kıbrıs'taki bilgisayar sunucularından sızdığı" iddiası üzerine BBC'nin sorularını yanıtlayan bir NSO yetkilisi şunları söylemiştir:

"Öncelikle Kıbrıs'ta sunucumuz yok. Ayrıca müşterilerimizin verileri bize ait değil. Dahası, müşterilerimizin birbiriyle bağlantısı da yok. Bu korkunç bir sayı. Müşterilerimiz yılda ortalama 100 kişiyi hedefliyor. Şirketin ilk kurulduğundan bu yana toplam 50 bin kişi hedeflenmemiştir. Sistemi hükümetlere gönderirken bunu tamamen yasal gerekliliklere uygun şekilde yapıyoruz. Eğer müşteri bunu kötüye kullanmaya karar verirse, artık müşterimiz olamaz. Ancak tüm bu suçlamalar ve hedef almalar, müşteriye yönelmeli."

49491

Uluslararası Af Örgütü'nün güvenlik laboratuvarlarında yapılan incelemelerde bu kişilerin 37'sinin telefonunda Pegasus'un faaliyet gösterdiğine ilişkin deliller bulunmuş, NSO şirketi ise bu telefonlarda casus uygulamanın nasıl kullanıldığına ilişkin bilgisi olmadığını savunarak, bunun bir 'tesadüf' olabileceğini ileri sürmüştür.

NSO Grup'un kurucusu Shalev Hulio, Die Zelt'e verdiği bir röportajda; meşru hedefin, Pegasus'u satın alan müşteriye göre şekillendiğini söylemiş, "Bir avukat yasal bir hedef midir? Bir insan hakları aktivisti, yasal bir hedef mi?" sorusuna Hulio'nun cevabı: "Duruma bağlı" olmuştur.

Öte yandan The Guardian Gazetesi'nde yer alan şemaya göre; 2018'de Suudi Arabistan'ın İstanbul Başkonsolosluğu'nda öldürülen gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın nişanlısı Hatice Cengiz ile Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkan Yardımcısı Yasin Aktay'ın telefonlarına bu casus yazılım yüklenmiş olabilir.

Pegasus yazılımı, son yıllarda farklı konularla da gündeme gelmiş, özellikle Cemal Kaşıkçı cinayetinde, üzerinde çalıştığı bir projenin, temasta olduğu bir başka Suudi muhalifin telefonunun bu yazılımla ele geçirilmesiyle Suudi makamları tarafından öğrenildiği ve öldürülmesinde bunun rol oynamış olabileceği iddia edilmişti.

Diğeri ise, Amazon'un kurucusu, Washington Post'un sahibi dünyanın en zengin insanı Jeff Bezos'un 'hacklenmesi' olayıdır. The Guardian'ın Ocak 2020'de yaptığı bir haberde; 2018'de Suudi Arabistan Velihaht Prensi Muhammed bin Selman'ın attığı WhatsApp mesajıyla Bezos'un telefonuna Pegasus yüklediği iddia edilmiştir.

Amerikan Washington Post gazetesine göre; gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın nişanlısı Hatice Cengiz, eski eşi Hanan Elatr, Türkiye'deki Kaşıkçı davasını yürüten eski İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı İrfan Fidan, ve Türk Arap Medya Derneği Başkanı Turan Kışlakçı'nın da telefonları izlenmiş olabilir.

Diğeri yandan Toronto Üniversitesi bünyesindeki araştırma enstitüsü Citizen Lab, 2018 yılında yayınladığı bir raporda aralarında Türkiye'nin de olduğu 45 ülkede Pegasus'un izine rastlandığını duyurmuştur. Suudi Arabistan'ın hedef listesinde Adalet Bakanı Abdülhamit Gül ve Tayyip Erdoğan'ın ismi açıklanmayan bir başdanışmanın olduğu iddia edilmiştir.

Pegasus yazılımının "otokratik yönetimler" tarafından muhalifleri baskılamak için kullanıldığı ve bunun demokrasiye zarar veren bir yöntem olduğu görüşü dile getirilmektedir. Tüm bunlar bağlamında;

1 – Toronto Üniversitesi bünyesindeki araştırma enstitüsü Citizen Lab, 2018 yılında yayınladığı bir raporda aralarında Türkiye'nin de olduğu 45 ülkede Pegasus'un izine rastlandığını duyurduğu bilgisinden de hareketle; bugüne kadar Pegasus yazılım üzerinden Türkiye'de kimlerin takip edildiği yönünde bir araştırma yapılmış mıdır? Yapıldıysa ne zaman ve hangi sıklıklarda yapılmış ve elde edilen sonuçlar ne olmuştur? Yapılmadıysa gerekçesi nedir?

2 – Suudi Arabistan'ın hedef listesinde Adalet Bakanı Abdülhamit Gül ve Tayyip Erdoğan'ın ismi açıklanmayan bir başdanışmanın olduğu iddiası ile öldürülen gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın nişanlısı Hatice Cengiz, eski eşi Hanan Elatr, Türkiye'deki Kaşıkçı davasını yürüten eski İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı İrfan Fidan, Türk Arap Medya Derneği Başkanı Turan Kışlakçı ile Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkan Yardımcısı Yasin Aktay'ın telefonlarının bu casus yazılım ile izlenmiş olabileceği iddiaları doğrulanmış ya da yanlışlanmış mıdır?